

Kdor je menil, da je z odkritjem avtorja grozilnih pisem založniku Wieserju tudi konec terorja, se jw motil. Kot smo na kratko poročali, je sredi prejšnjega tedna policija kot pisca teh grozilnih pisem odkrila mladega frustriranega mizarja iz okolice Gusna v Zgornji Avstriji, ki pa menda nima nobene zveze z neonacistično sceno v Avstriji.

Vsem se je odvalil kamen s srca, vendar je bila pomiritev kratka, kajti v ponedeljek so se pojavila nova grozilna pisma, prejemniki pa so tokrat dr. Matevž Grilc, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev in odvetnik, dr. Janko Zerzer, predsednik Krščanske kulturne zveze in ravnatelj Višje šole za gospodarske poklice v Šentpetru v Rožu, ter Nužej Tolmajer, tajnik Krščanske kulturne zveze. Vsebina pisem ni le grozilne, ampak tudi posilsko-pornografske narave. Med drugim pisec prejemnikom pisem grozi z eksekucijo in kastracijo ter posilstvom in obešenjem sodelavk oz. nun. Iz pisma je možno razbrati, da piscu notranje strukture slovenskih osrednjih organizacij niso nepoznane, hkrati pa vsebina pisma dovoljuje upravičeno domnevo, da imamo opravka z duševno neuravnovešeno in nepreračunljivo osebo.

Pisma so bila oddana v Celovcu in so pisana z roko in verzalkami, seveda pa ne manjkajo že skoraj obvezni (obrnjeni) kljukasti križ in psovke kot so »Banditen – Schweine – Vaterlandsverräter«. Na koncu skrajšano esesovsko geslo »Ehre heißt Treue« in »Heil Hitler«. F. W.

Dr. Valentin Inzko, vdova dr. Francija Zwitter Rozi Zwitter in predsednik Milan Kučan

Odlikovanji za delo v prid narodni skupnosti

Visoko odlikovanje Republike Slovenije dvema zaslužnima koroškima Slovincema in priznanje njunemu prizadevanju in delovanju v prid slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Kot smo v SV že poročali, je predsednik RS Milan Kučan na podlagi posebnega ukaza, objavljenega v Uradnem listu R Slovenije, odlikoval s srebrnim častnim znakom svobode Republike Slovenije posmrtno bivšega predsednika Zveze slovenskih organizacij dr. Francija Zwitter in bivšega predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev dv. sv. dr. Valentina Inzka »za zasluge in osebni prispevek pri ohranjanju in razvijanju slovenske narodne zavesti in za utrjevanje položaja ter ugleda slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem«.

Odlikovanji je na posebni slovesnosti v petek, 18. novembra 1994, v dvorani predsedniške palače v Ljubljani vročil slovenski predsednik Milan Kučan vdovi dr. Francija Zwitter gospe Rozi Zwitter in dr. Valentinu Inzku.

V svoji laudaciji je predsednik orisal življenjsko pot in delovanje obeh odlikovancev in poudaril, da so ju kljub različnosti in pluralnosti pogledov in nazorov povezovale pomembnejše in usodnejše stvari, predvsem pa prepričanje in spoznanje o pripadnosti istemu rodu, ki sta mu vsak po svoji poti predano služila po svojih človeških in poklicnih možnostih. Pri tem so razlike zgubljale na pome-

nu in sta dejavnost složno usmerila k skupnemu cilju, to je ohranjanju slovenstva na Koroškem.

Slovenski predsednik je potem zelo jasno in nedvoumno zavzel stališče do trenutnih odnosov med Slovenijo in zamejci. Dejal je, da so ideološke delitve in politične razprtije Slovincem vselej le škodovale in je zato pozval k narodni enotnosti in enotnemu nastopanju vselej, ko gre za uveljavljanje narodnih teženj in za ohranitev slovenstva.

Kučan je ponovno dal vedeti, da manjšino pojmuje kot subjekt, ki je preko vseh političnih in nazorskih razlik sama zmožna oblikovati »svoj narodni, manjšinski interes in ga potem uveljavljati kot prepoznavna narodna identiteta v razmerju do avstrijskih oblasti in enako tudi do Slovenije, do države matičnega naroda«. Zato je oblikovanje tega enotnega nastopanja stvar Korošcev samih in o tem »mi v Sloveniji ne želimo, niti ne smemo soditi in v to posegati«. Kučan je uporabil še bolj jasne besede in tako poudaril osebnost zamejcev in zdomcev: dejal je, da »Slovenija kot matična domovina greši vselej, kadar svoje politične ali svetovnonazorske razlike in ideološke spore prenaša med manjšino in med Slovence, ki živijo drugod po svetu. Slovenija greši vselej, kadar te naše rojake poskuša vključiti v svoja politično-strankarska prerokanja. Zamejci pa grešijo, kadar se ne uprejo poskusom, da bi jih vpetli v politično življenje matične domovine.«

Kučan je dejal, da mu je svojčas prav to »prepričljivo dopovedoval pokojni dr. Joško Tischler«. Kajti merilo za razmerje med Slovenci zunaj domovine in slovensko državo je lahko samo slovenstvo.

Dr. Valentin Inzko se je v imenu gospe Rozi Zwitter in v lastnem imenu zahvalil za odlikovanje in ga imenoval »zgovoren dokaz pozornosti Slovenije do zamejcev v skupnem kulturnem prostoru in utemeljeno na skupni zgodovini«. Koroški Slovenci smo skozi stoletja sooblikovali njegovo duhovno podobo, njegov lok se razteza od samostojnih karantanskih knezov do samostojne Republike Slovenije. Inzko je dejal, da je odlikovanje tudi dokaz, da Slovenija na koroške Slovence gleda kot na celoto, kar krepi medsebojno zaupanje. Hkrati pa Slovenija s tem poudarja vlogo posrednika med Avstrijo in Slovenijo, ki jo ima narodna skupnost na pragu v novo Evropo.

Poleg družinskih članov obeh odlikovancev so se podelitve udeležili predsednik slovenskega državnega zbora Jožef Školjč, predsednik Kluba koroških Slovencev v Ljubljani dr. Bogo Grafenauer, zastopniki Inštituta za narodnostna vprašanja, predsednik ZSO dr. Marjan Šturm, podpredsednik NSKS dr. Pavle Apovnik, vodja Dušnopastirskega urada dr. Jože Marketz, slovenski generalni konzul v Celovcu Jože Jeraj in svetnik avstrijske ambasade v Ljubljani dr. Müller.

Franc Wakounig

Slovensko šolsko društvo je pretekli petek svečano odprlo dograjene in pregrajene prostore v Mladinskem domu v Celovcu. Odslej bodo imeli predšolski in šolski otroci več prostora v vrtcu in varstvu.

Obširnejše poročilo na 3. strani.

Slovenija pred volitvami

V nedeljo, 4. decembra, bodo po vsej Sloveniji volitve županov in občinskih svetov. Po slovenski novi zakonodaji, ki jo je državni zbor sprejel v zadnjem hipu pred dvomesečnim razpisnim volilnim rokom, je sedaj država razdeljena na 147 občin (prej 62), ki pa so med seboj po velikosti zelo različne. V večini primerov bodo volilci izbirali župane neposredno, člane občinskih svetov pa po strankarskih volilnih listah.

Seveda se v tem času med strankami vodi oster volilni boj. Najmočnejša Liberalna demokracija Slovenije si je za volilni slogan izbrala »Več Slovenije«, Združena lista socialnih demokratov vabi volilce s parolo »Združena lista dobre volje«. Socialdemokratska stranka z Janševim rekom »SDSS je danes in bo jutri« itd. Občinske volitve bodo pokazale, kakšno je novo razmerje moči, saj se volilci še vedno množično selijo iz stranke v stranko. Prav zagotovo pa bodo zelo zanimive volitve v Ljubljani, kjer se za župana poteguje kar sedem kandidatov. Največ možnosti pa imajo kandidati LDS, ZLSD in DSS, Dimitrij Rupel, Lev Kreft in France Bučar.

V volilnem boju pa stranke seveda tudi močno taktizirajo. Krščanski demokrati kljub napovedim še niso izstopili iz vladne koalicije, poslanci ljudske stranke so ovdili premiere Drnovška (LDS) pri ustavnem sodišču, ta pa zadržuje vložitev predloga zakona o financiranju občin. Po trenutnih povpraševanjih in anketah med volilci najboljše kaže liberalnim demokratom, takoj za njimi pa je Janševa socialdemokratska stranka. Velik del volilcev pa je še neopredeljenih.

J. R.

Ta prostor je bil pravzaprav predviden za predstavitev nove vlade, ko je bila še napovedana najkasneje do ponedeljka. Trenutno (v torek dopoldne) je še ni, niti ni povsem gotovo, ali bo sploh prišlo do ponovne velike koalicije, čeprav trenutno (še) vse kaže v to smer.

Vranitzkijev teflon je precej razpraskan, socialdemokrati so v globoki krizi in Avstrijska ljudska stranka polna nove samozavesti: prav ta je kot manjša stranka v predvideni koaliciji diktirala vladni kurz, povsem v zavesti, da ji še vedno ostaja opcija za malo koalicijo s svobodnjaki, katere si velik del pripadnikov ljudske stranke javno želi. Salmajski zvoki Haiderja, ki je dal vedeti, da bi podprl tudi manjšinsko vlado ljudske stranke, so spravili socialdemokrate v še bolj negotov položaj in zato so pristali na vse zahteve ljudske stranke. Zdaj se jim maš-

KOMENTAR

Piše dr. Franci Zwitter

namreč razprtij in sporov znotraj nje, je vse bolj spoznavno tudi v socialdemokratski stranki; stare partijske discipline ni več. Varčevalni ukrepi, ki jih namerava koalicijski sporazum izvesti zlasti na hrbtni delovnih množic, upokojencev in drugih socialno šibkih slojev, so nalteli na močan odpor zla-

dolžil sindikaliste, posebej ljene v predsedniku delavske zbornice Voglerju, da so zakrivali poraz.

Nedvomno so bile ponesrečene Voglerjeve formulacije po volitvah v delavsko zbornico prava municija za političnega nasprotnika, vendar niso zakrivila poraza socialdemokratov. Bolj so bile usodne »genialne« besede kanclerjeve soproge, ki so užalile neštete matere, ki same skrbijo za svoje otroke; bolj je učinkoval nespretni volilni boj socialdemokratov (»Der Aufschwung muß allen zugute kommen« – a kakšnega vzpona ni bilo čutiti, vsaj v denarnici povprečnega delavca ali nameščenca ne), ponesrečene diskusije Vranitzkega s svojimi izzivalci, zlasti s Heide Schmidt, Madelaine Petrovič ter Jörgom Haiderjem, v katerih je bil več ali manj stoje k.o.: to so bili pravi vzroki poraza socialdemokratov, ne pa ta ali ona formulacija tega ali onega sindikal-

Novo politično ozračje

čuje, kakor je Kreisky že skoraj pred desetletjem preokoval, ko se je v jezi ločil od stranke: socialdemokratom prepustitev resorja zunanjega ministrstva ljudski stranki, kljub temu, da ohranjajo mesto kanclerja, skoraj povsem veže roke v zvezi z zunanjo politiko. Mock kot »mister Evropa« je pravzapravšnji tvorec zunanje politike in ima v Klestilu ustrezno podporo. Vranitzky se lahko samo še prizadeva za omilitvev škode, ki jo povzročata ta diabolski duo v svoji nepreračunljivosti.

Toda po zadnjih volitvah se je spremenilo še nekaj bistvenega: česar je Avstrijec doslej vajen pravzaprav samo v ljudski stranki,

sti pri socialdemokratskih sindikalistih; ti so v noči s ponedeljka na torek v strankinem predsedstvu strinjeno glasovali proti temu sporazumu in celo grozili tudi z drugimi oblikami sindikalnega nasprotovanja. Socialdemokratska stranka in sindikalno gibanje – siamska dvojčka, kakor ju je imenoval oče avstrijske socialne demokracije Victor Adler – sta se močno odtujila.

Odpor socialdemokratskih sindikalistov proti strankinemu vodstvu in še posebno proti Vranitzkemu pa se je odrazil že kar v noči po zgodovinskem volilnem porazu, ko je Vranitzky prek televizije brez vsakršne samokritike ob-

nega funkcionarja.

Morda pa ima ta spor med sindikatom in socialdemokratsko stranko tudi svojo pozitivno stran; namreč da se sindikalna zveza končno znova zave svoje pravšnje naloge: zastopanja delavstva ne glede na strankarsko pripadnost in vladno sestavo. Novi predsednik sindikata zasebnih nameščencev Salmutter zbuja takšno upanje.

Kakorkoli že se bodo koalicijska pogajanja končala in kakršnakoli že bo nova vlada, politično ozračje se bo še zaostri in ni verjeti, da bo vlada zdržala vsa štiri leta.

V ozadju pa J. H. pripravlja svojo tretjo republiko.

AVSTRIJA – SLOVENIJA

Generalni konzul Jeraj o odnosih

Generalni konzul Jeraj bo izgubil svojo »desno roko« Ireno Zdovc

Po dveh letih svojega uradovanja je generalni konzul Republike Slovenije v Celovcu dipl. inž. Jože Jeraj na tiskovni konferenci prejšnji teden podal oris bilateralnih odnosov med državama, o katerih sodi, da se vedno bolj izboljšujejo, čeprav je trgovinska bilanca še vedno

neizravnana in v prid Avstriji.

Kljub temu, da se dogajajo tudi neprijetnosti, kot npr. v zvezi s pisemskimi bombami in grozilnimi pismi, pa »Slovenija ne želi delati iz tega prevelike afere«, je poudaril gospod Jeraj. Uradni stiki da so zadovoljivi, poleg stikov na državni ravni pa obstajajo še neposredni stiki med Slovenijo, avstrijsko Štajersko in Koroško ter Furlanijo-Julijsko krajino v Italiji. Težave da so za Slovenijo predvsem pri dovoljenjih za delo v Avstriji, pri tovornem tranzitu in omejenih možnostih zasebnega nakupovanja Avstrijcev v Sloveniji.

Posebna pozornost generalnega konzulata pa velja odprtim manjšinskim vprašanjem.

Manjšina naj bi bila most med državama, te usposobljenosti pa da ni, ker ne razpolaga z razvitim gospodarstvom.

Irena Zdovc odhaja

S svojega delovnega mesta na konzulatu pa s koncem tega meseca odhaja vicekonzul Irena Zdovčeva. Na zunanjem ministrstvu v Ljubljani bo poslej svetovalka, vendar nam je obljubila, da bo še naprej zvesto spremljala družbeno življenje koroških Slovencev. Vrzel na konzulatu bo izpolnila koroška Slovenka Angelika Picej, doma iz Šentprimoža.

Draga Irena, še veliko uspehov na nadaljnji poklicni poti, na Koroškem pa boste vedno dobrodošli!

S. W.

DS »NARODNOSTI V SPÖ«

Občni zbor in vizije

Od ustanovitve Delovne skupnosti »Narodnosti v SPÖ« še niso minila tri leta, pa se je že izkazalo, kako pomemben dejavnik je ta skupnost v političnem vsakdanjiku narodne manjšine oz. narodnih manjšin v Avstriji. Na ponedeljkovem občnem zboru v prostorih kulturnega društva »Pri Joklnu« so se lahko pohvalili z dejavnostjo in vrsto opravljenih prireditev, ki so jih bili organizirali v smislu sožitja in zblizovanja večinskega in manjšinskega naroda.

Delovna skupnost namerava tudi v bodoče ostati zvesta svojim načelom in zastavljenim ciljem, zato je tudi sprememba »na vrhu« bolj optične narave: dosedanja podpredsednica Ana Blatnik je postala predsednica, dosednji predsednik Tomaž Ogris pa je odslej podpredsednik. Zagnana politična delavca sta bila oba že poprej, zato ne kaže, da bi se intenzivnost njunega delovanja kaj spremenila.

dejstvo, da se je v preteklosti vse preveč popuščalo restriktivni manjšinski politiki, kakršno je narekovala Haiderjeva FPÖ, čeprav se niso strinjali z njo. Taka politika je pospeševala polarizacijo med narodoma. SPÖ mora v prihodnosti voditi konstruktivno in povezovalno politiko v skladu z novimi tokovi v Evropi. V smislu integracije, za kakršno se zavzema delovna skupnost, je Blatnikova npr. zahtevala integracijo slovenske glasbene šole v koroški Musikschulwerk, izrekla je podporo radiu sosodstva, za koroško SPÖ pa je menila, da mora postati sodobna regionalna stranka, v kateri se bomo dobro razumeli, ne glede na to, kateri jezik bomo govorili. »Socialdemokrati menimo, da morajo obstoječe stranke v svoje vrste sprejemati tudi somišljenike iz manjšinskih vrst in jim omogočati enakovreden nastop na svojih volilnih listah, ki jim bo zagotovil izvolitev v

Predsednica DS Ana Blatnik, predsednik koroške SPÖ Michael Ausserwinkler in podpredsednik DS Tomaž Ogris

Tomaž Ogris je v svojem poročilu podčrtal poleg raznih aktivnosti tudi jasno opredelitev in stremenje po nadaljnjem izboljšanju vzdušja na Koroškem. Beseda zahvale pa je veljala vsem, ki so vztrajno in zavzeto sodelovali v skupnosti.

Resoluciji

Občni zbor je sprejel tudi dve resoluciji. V prvi gre za pravico mladine do jezika, zato so poudarili skrb za izravnavo dvojezičnosti v ustanovah za varstvo otrok, za boljšo medijsko ponudbo (radio, televizija in tisk) in za vidnejšo dvojezičnost v javnosti. Pozvali so vodilne strukture na deželni in zvezni ravni, da soustvarjajo pogoje, ki preprečujejo izgubo jezika. Politika naj gradi človeško skupnost narodov – ne Evropo držav, koncernov in prometnih plazov.

V drugi resoluciji pa so se socialdemokrati jasno izrekli proti vsem oblikam nasilja in zahtevajo solidarnost še posebej z založnikom Lojzeto Wieserjem in starši, učitelji in učenci javne dvojezične šole v Celovcu.

Ana Blatnik je v svojem nastopnem govoru opozorila na

deželni zbor.

Občnemu zboru je prisostvoval tudi namestnik deželnega glavarja in predsednik koroške SPÖ dr. Michael Ausserwinkler. Kot realno možnost sodelovanja zastopnika slovenske narodne skupnosti v deželnem zboru je izrekel pripravljenost SPÖ, da pritegne k posvetovanjem glede manjšinskih zadev predsednika in podpredsednika sosveta. (Ta dva sta vedno nujno iz vrst Zveze slovenskih organizacij in Narodnega sveta koroških Slovencev. Taka rešitev bi pomenila de facto virilni sedež, saj slovenska stranka ne more z lastnimi močmi zbrati dovolj glasov za polnovredni mandat.)

Dr. Marjan Strum, predsednik ZSO, je ob čestitkah občnemu zboru pozdravil Ausserwinklerjevo pobudo, mag. Marjan Pipp, podpredsednik NSKS, pa je to možnost zavrnil in zahteval polnovredni mandat v deželnem zboru.

Občni zbor DS sta glasbeno pospremila nekdanja učenca slovenske glasbene šole Kristijan Filipič na prečni flavti in Janja Kassl na kitari, danes že prava virtuozna.

Sonja Wakounig

VRTEC IN VARSTVO SŠD

Več prostora za več otrok

Socialna struktura slovenskega prebivalstva v Celovcu se je v zadnjem desetletju bistveno spremenila, hkrati pa se je tudi povečalo zanimanje nemško govorečih demokratov (predvsem intelektualcev) za dvojezično vzgojo. Oboje je narekvalo potrebo po razširitvi vzgojne ponudbe oz. možnosti. Vrtec v Mladinskem domu Slovenskega šolskega društva v Celovcu je bil z omejenim številom 25 otrok v eni vzgojni skupini že zdavnaj premajhen, k temu pa je društvo razvilo še dodatno obliko vzgojne dejavnosti, in sicer varstvo ABCČ za učence, ki obiskujejo pred leti ustanovljeno javno dvojezično ljudsko šolo v Celovcu. Društvu je v letošnjem letu uspelo zbrati sredstva ter organizacijsko in tehnično izvesti pregraditev in dograditev prepotrebni prostorov za obe vzgojni obliki.

S temi mislimi je v petek, 18. nov. t. l., prav na dan 10. obletnice otvoritve vrtca začel slovesnost predsednik Slovenskega šolskega društva dr. Avguštin Malle. V številni zbrani množici je poleg otrok, staršev, vzgojiteljic in predstavnikov slovenskih organizacij pozdravil še častne goste koroške deželne in celovške oblasti ter zastopnike R Slovenije.

Otvoritveni program je bil otroško pristrčen. Otroci vrtca in varstva so goste pozdravili s pesmijo »Nikoli slabe volje«, prva skupina vrtca nam je zaigrala »Ein kleiner Schelm bist du«, druga pa »Luno na vozičku«, nato pa so se za govorilnico zvrstili častni gostje, predstavniki »javne roke«, ki naj bi finančno prispevala k dogradnji.

Celovški župan dr. Leopold Guggenberger je izrazil svoje zadovoljstvo ob odprtju tako

Šopek rož tudi za deželno svetnico Karin Achatz

lepih prostorov in dejal, da mora Celovec postati otrokom prijazno mesto, za kar se mestni svet in on osebno zelo zavzemata. Ob tem je poudaril tudi pomen dvojezične vzgoje v smislu »kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš«.

Predstavniki zunanjega ministrstva R Slovenije Rudi Merljak je ob čestitkah Slovenskemu šolskemu društvu zaželel otrokom prijetno bivanje v prostorih obeh vzgojnih enot in zagotovil stalno skrb matične Slovenije za vzgojno dejavnost slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Mestni svetnik Ewald Wiedenbauer je vzgojiteljicam zaželel veliko vzgojnih uspehov, otrokom prijetno bivanje, čestital je šolskemu društvu in izrazil pripravljenost, da bo k dogradnji tako lepih prostorov prispevalo tudi mesto Celovec.

Deželni glavar Dr. Christof Zernatto je bil v svojem pozdravnem nagovoru kratek, poleg izraženih čestitk in dobrih želja pa je društvu izročil finančno podporo za nakup dveh preprog, na katerih se bodo otroci lahko igrali. Glavni del nagovora je deželni glavar pre-

Pregradnja in dogradnja prostorov vrtca in varstva v Mladinskem domu sta Slovensko šolsko društvo stali približno 7,5 milijona šilingov. Stroški še niso pokriti, v SŠD pa računajo na obljubljeni pomoč »javne roke« v Avstriji in Sloveniji. Prostor vrtca so večji za 185 kvadratnih metrov (skupni prostor, prostor za gimnastiko, sanitarije, garderoba), varstvo pa je pridobilo 113 m² od tega je 51 m² novih površin, 63 pa pridobljenih s pregraditvijo.

V vrtcu je ta čas v dveh družinskih skupinah 33 otrok, število do 50 pa je že v kratkem obdobju zagotovljeno, varstvo pa obiskuje 26 ljudskošolskih učencev, z ozirom na razvoj dvojezičnega šolstva v Celovcu pa je pričakovati napolnitev zmogljivosti.

Načrt za preureditev in dograditev celotnega projekta je izdelal arhitekt Karl Vouk, za ogrevalno in odzračevalno instalacijo pa nosilec naslova »europa ingenieur« Franz Ebner, dipl. ing. iz Kotmare vasi.

nosti pa naj bi se njihov delež povečal že na 67 odstotkov. Prav na tem področju mora Koroška postati otrokom prijazna dežela. Vrtcu je v imenu dežele podarila Orffov instrumentarij.

Vsem govornikom so se otroci pristrčno zahvalili s šopki cvetja, program pa so z vokalno-instrumentalnim nastopom zaključili otroci Varstva ABCČ. Ob programu seveda ne gre prezreti prizadevnih vzgo-

jiteljic, v vrtcu Terezije Gallob in Milice Kunčič, v varstvu pa Marie Nachbar in Karin Elgec.

Obiskovalci in gostje so si za zaključek ogledali nove in preurejene prostore, ki jih je arhitekturno zasnoval Karel Vouk, ter se nato ustavili ob estetski in okusni zakuski, ki so jo pripravili v kuhinji Mladinskega doma SŠD.

Jože Rovšek

Na otvoritveni slavnosti v Mladinskem domu so številne obiskovalce s pesmijo pozdravili otroci obeh skupin vrtca

STRUCKL & OGRIS

BAUGESELLSCHAFT M. B. H. & CO. KG

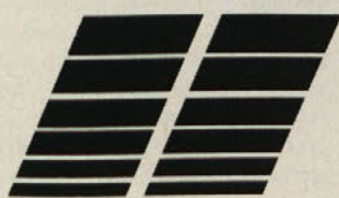
Unternehmen für Baumeisterarbeiten
Hoch- und Tiefbau
TRANSPORTBETON
MIT FÖRDERBAND UND AUTOPUMPE

JAHRE
Bauen in
KÄRNTEN

9020 Klagenfurt, Peter-Mitterhofer-Gasse 27
Telefon 0 46 3/41 2 78 und 41 5 45

WILHELM REBERNIG

Elektronunternehmen
Elektropodjetje

9184 St. Jakob i. R./Šentjakob v R.
Telefon 0 42 53/317
Fax 0 42 53/82 57

Sämtliche Maler- und Anstreicherarbeiten wurden von der Firma Puschnig ausgeführt.

MALEREI

Puschnig

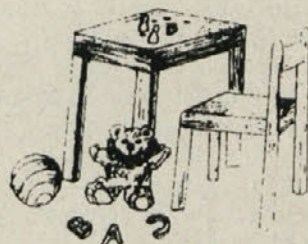
ANSTRICH

Telefon 0 46 3/57 8 10
Mobiltelefon 0 66 3/84 70 59
9020 Stifterstraße 7

KINDERGARTEN-
EINRICHTUNG UND
SPEZIALSPIELZEUG-
FACHHANDEL
Holzspielwaren
und didaktische Materialien

Peter ZIMANSL

9020 Klagenfurt
Lidmanskyygasse 49
Telefon 0 46 3/51 14 05
Fax 0 46 3/57 7 13

AVSTRIJA V SLOVENIJI

Slovenija je pomemben trg

V torek, 22. novembra, se je v Ljubljani pričel tridnevni sejem »Avstrija v Sloveniji«, na katerem avstrijska vrhunska podjetja predstavljajo svojo tehnologijo in servisne usluge, hkrati pa je namenjen pridobivanju novih partnerjev in navezovanju stikov. Sejem prireja celovška sejemsko družba skupaj z Ljubljanskim sejmom. Na predstavitvi je predsednik celovškega sejma Walter Dermuth posebej omenil dologoletne sejemске stike med Celovcem in Ljubljano in izrazil upanje, da bi ti odprti in prijateljski odnosi postali vzor odnosom med državami na območju bivše Jugoslavije. Ponovno se je zavzel za skorajšnje integracijo Slovenije v strukturo EU. Dermuth je posebej poudaril, da je Slovenija za avstrijsko gospodarstvo pomemben in potreben trg ter zunanjetrgovinski partner. Slovenija je bila l. 1993 peti

najvažnejši trgovinski partner Avstrije. V prvi polovici letošnjega leta se je avstrijski izvoz v Slovenijo povečal za 11,4 odstotka, slovenski izvoz v Avstrijo pa za 15,2. Predvidoma bo Avstrija letos v Slovenijo izvozila za 7,5 milijarde šilingov robe, Slovenija pa v Avstrijo za 3,9 milijarde. Trenutno je avstrijsko gospodarstvo v Sloveniji z več kot 700 direktnimi investicijami (joint venture, udeležbe pri obstoječih firmah) na prvem mestu tujih naložnikov, z 72,4 milijarde šilingi pa za Nemčijo na drugem mestu.

Zaradi infrastrukturnih potreb in načrtovanih posodobitev in investicij pa je Slovenija zanimiva predvsem za tiste avstrijske firme, ki so dejavne na področjih gradnje avtocest, obnove in izgradnje železniškega omrežja, na tehnološkem področju ter gradbeništvu nasploh. *Franc Wakounig*

DUTY-FREE / CIGARETE

Trafikanti protestirajo

220.000 (dvestodvajset tisoč) cigaret v štirih urah ali dnevno nad milijon čikov samo koroški kupci in kadilci prinesejo iz slovenskih duty-free-shopov čez mejo. Skupno število preko celotne meje s tako imenovanimi reformnimi državami (Slovenija, Madžarska, Slovaška in Češka) v Avstrijo uvoženih cigaret pa je temu primerno.

neobdavčeno uvozi en omot (Stange) cigaret. Neobdavčen prenos enega omota naj bi bil dovoljen šele po 24 urah bivanja v tujini. Medtem se je že razvil pravcati prekmerni »cigaretni turizem«. Cesto med Pliberkom in mejo mimo Libuč so domačini prav zaradi »čik-turizma« ironično poimenovali »Marlboro high way«.

Trafikantka Renate Bohrisch in predsednik gospodarske zbornice Karl Koffler kažeta, koliko cigaret vsake štiri ure kupci pripeljejo iz slovenskih duty-free-shopov v Avstrijo

Kar je dobro za kupca, ni nujno v prid trafikantov in državne blagajne. Zato sedaj ceh tobačnih trgovcev in koroška gospodarska zbornica bijeta plat zvona in zahtevata ustrezne ukrepe finančnega ministrstva. Kot sta prejšnji četrtek v Borovljah izjavila predsednik koroške gospodarske zbornice Karl Koffler in vodja trafikantov Werner Jörgl, država letno zaradi dovoljenih poceni in neobdavčenih nakupov v obmejnih shopih izgubi nad 2 (dve) milijardi šilingov pri davku in zaradi odliva kupcev so resno ogroženi koroški trafikanti.

Trgovska zbornica in trafikanti sedaj zahtevajo od pristojnega finančnega ministrstva takojšnjo ukinitve določila, da vsakdo (izjema so prebivalci obmejnega pasu / Zollgrenzbezirk, za katere veljajo strožja pravila) lahko pri vsakem prestopu meje

Zahteva po takojšnji ukinitvi shopov se je izkazala kot jalova in kot vmešavanje v zadeve sosednjih držav. Te so Avstrijo »spomnile« na to, da tudi one ne ovirajo nakupovalnega turizma v avstrijske obmejne trgovine. Zato koroški trafikanti in trgovska zbornica upajo, da bo Slovenija čimprej postala članica EU in bojo obmejni shopi morali zapreti vrata.

Boroveljska trafikantka Renate Bohrisch je v imenu 800 koroških stanovskih kolegic in kolegov in 2.000 sodelavcev poudarila, da letne izgube na račun poceni uvožene tobačne robe znašajo med 30 in 40 odstotka in tako ogrožajo njihovo eksistenco. Deloma te izgube izravnavajo z lotom in totom, a nekateri trafikanti da že resno razmišljajo, da bi opustili ta poklic. *fw*

ODLIČEN KONCERT

Mladi glasbeniki v graškem konzervatoriju

Na povabilo Konzervatorija J. J. Fuxa iz Gradca so v sredo, 16. novembra, v dvorani deželne konzervatorija v Gradcu nastopili nagrajenci 23. tekmovanja mladih glasbenikov Slovenije. Na koncertu so sodelovali violončelista Karmen Pečar ob spremljavi pianistke Lidije Maletič iz SGBŠ Maribor, violinist Rok Zgonc ob spremljavi pianistke Bojane Karuza ter kvartet flaut (Elena Hribernik, Polona Gontarec, Anja Burnik, Tina Pangršič (iz SGBŠ Ljubljana ter pihalni kvintete Alenka Zupan – flauta, Tanja Petrej – oboa, Dušan Sodja – klarinet, Boštjan Lipovšek – rog in Jure Mesec – fagot) iz Akademije za glasbo. Mladi slovenski glasbeniki so navdušili graško občinstvo z odličnimi izvedbami skladb J. Haydna, L. Gianelle, H. Wieniawskega, V. Montija, I. Petriča in J. Iberta. Njihovi mentorji so profesorji Vladimir Kovačič, Milan Švagan, Dejan Bravničar in Božidar Tumpej. Profesorji na konzervatoriju po koncertu niso štedili s pohvalami, vodstvo pa si želi nadaljnjih stikov. Z nekaterimi graškimi profesorji smo se pa dogovorili za sodelovanje v žirijah našega prihodnjega državnega tekmovanja.

Mladi Gradčani so vrnil obisk in v petek, 18. novembra zvečer nastopili v mali dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani z baročnim programom. Izvedli so dve sonati za dve violini in basso continuo A. Corellija ter tripartito za dve violini in basso continuo J. J. Fuxa. Mezzosopranistka Christine Pollerus je ob spremljavi violončela in čembala odlično izvedla arijo Giunona iz »Giunone placata« J. J. Fuxa ter zahtevno kantato »Lucrezia – O Numi eterni!« G. F. Händla. Nad vse je pa navdušil prekrasni sonorni 21-letni bas Markus Butter, ki je ob spremljavi dveh violin in čembala že zelo dognano in z odlično interpretacijo izvedel dve kantati G. F. Händla (»Dalla guerra amorosa« in »Cuopre tal volta il cielo«). *Lovro Sodja*

GALERIJA ROŽEK

Večer v ciklu »Približevanja«

V galeriji Šikoronja bo v petek, 25. novembra 1994, ob 19. uri na vrsti deseti večer v ciklu »Približevanja«, ki jih vodi posredovalka umetnosti in muzejska pedagoginja Janja Zikulnik. Tokrat nam bo približala umetniško stran razstave Objekti iz kamna Williija Bähra, ki je ta čas na ogledu v tej galeriji. Raznovrstne razstave likovnih del se vrstijo v prijaznih prostorih priznane galerije, ki

jo vodi Marija Šikoronja.

Ko umetnik/umetnica stopi v javnost s svojimi deli, nam dovoljuje in nas vabi, da se seznanimo z artefakti. Mnogi izmed nas odklanjajo sodobno likovno umetnost, ker ne najdejo dostopa do nje. Zato ti večeri posredovanja dajejo možnost, da se seznanimo s to zvrstjo umetniškega dogajanja.

Kako potekajo ti večeri, ki se vrstijo redno pri vsaki razstavi? Povabljeni so vsi, ki so pripravljeni sprejemati nove vtise, se seznaniti z dostokrat popolnoma tujim, premostiti zoženo gledanje. V malih skupinah zbiramo vtise posameznikov in odkrivamo razne fasete gledanja. Strokovne informacije zaokrožijo te komunikativne procese. Tako so ti večeri mali koraki k spoznavanju likovnega dogajanja, ki ne pozna jezikovnih meja in vedno znova razširi in poglobi naše gledanje na svet okoli in v nas.

KOLEDAR MOHORJEVE

Glave Kiki Kogelnik

Umetniško izdelani in oblikovani stenski koledarji že kar nekaj časa sodijo med priljubljene okrasne in dragocene zbirne predmete. Pri koroških Slovenicah ima prav »aula slovenica« velike zasluge za takšne koledarje, saj je bila prva, ki jih je začela izdajati. Pozneje je to hvalevredno pobudo prevzela Mohorjeva založba in zadnja leta natisnila in na trg poslala vrsto zelo zanimivih stenskih koledarjev. V skromnem okviru sicer, a omenjeno naj bo, se je na začetku osemdesetih let tej zvrsti umetniškega izražanja posvečal tudi takratni vodja SIC in zdajšnji vodja Mohorjeve založbe dipl. inž. Franc Kattng.

Stenski koledarji Mohorjeve založbe se lahko brez sramu postavijo ob bok drugim umetniško oblikovanim stenskim koledarjem.

Še posebej velja to za koledar 1995. Oblikovala ga je namreč mednarodno priznana umetnica, pliberška Newyorčanka Kiki Kogelnik. Glavni in edini motiv so glave. V spremnem besedilu je vodja koroške deželne galerije Arnulf Rohsmann med drugim zapisal: »Kiki Kogelnik je za nove glave izbrala tudi upodobitev v profilu ali v tričetrtinskem profilu. K temu dodaja še spačenost zunanjšega izraza, ker ravne obrazne površine ne mode-

lira plastično s pomočjo osenčenja, temveč jih prevleče z neodvisnim barvnim oziroma oblikovnim sistemom. Tako postane sam obraz maska, kajti za njo ni obraza, ki bi ga morala – kot običajno – spremeniti ali skriti«.

Stenski koledar Mohorjeve založbe za leto 1995 je nedvomno tudi lepo in primerno darilo in stane 385 šilingov. Prva naklada umetniško oblikovanega dela, ki ga je založba javnosti predstavila prejšnji teden, je že razprodana.

Franc Wakounig

SLIKE PLANIN

Kreuzer pri Joklnu

Prihodnji torek, 29. novembra, bo v Celovcu Pri Joklnu odprtje razstave slik 83-letnega slikarja in gornika Franceta Kreuzerja z Jesenic v Sloveniji.

Že v mladih letih je risal in to rad počne še danes. Leta ga pri tem sploh ne ovirajo, nasprotno, v zadnjih letih se je celo lotil nove tehnike slikanja s pomočjo barvnega lesola in klobučevine in tako izoblikoval lasten tehnični postopek. No, in prav ta način slikanja, v glavnem s planinskimi motivi, nam bo predstavil na razstavi pri Joklnu. Pred tem je slikar France Kreuzer ustvarjal v olju, akvarelu in drugih tehnikah.

France Kreuzer je obiskoval obrtno šolo in se nato zaposlil v jeseniški železarni. Kot navdušen risar je bil tudi nekaj časa učenec znanega slovenskega grafika in karikaturista Hinka Smrekarja. V drugi svetovni vojni se je kot slovenski rodoljub priključil partizanom, kjer je tudi umetniško deloval. Po končani vojni je bil med ustanovitelji likovnega kluba Dolik na Jesenicah, nekaj let pozneje pa njegov predsednik. Bil pa je tudi med ustanovitelji Planinskega društva Javornik in izredno dejaven pri obnavljanju v vojni porušeni planinskih postojank. Koroški planinci smo ga spoznali na delovnih akcijah gorenjskih planincev na Bleščeči, kjer je pomagal graditi naš planinski dom.

Na letošnjem srečanju slovenskih planincev v Globasnici je izrazil željo, da bi rad razstavil svoje slike v Celovcu v kulturni taberni Pri Joklnu. Ta želja se mu bo sedaj izpolnila.

France Kreuzer je tudi velik prijatelj Koroške, še posebno koroških planincev, s katerimi je v tesnih stikih. Kot bralec Slovenskega vestnika pa je tudi dobro seznanjen z razmerami pri nas.

Slike Franceta Kreuzerja v njegovi novi slikarski tehniki so svojevrstna posebnost, katero si je vsekakor vredno ogledati. Hkrati s Kreuzerjem bo razstavljal fotografije, tudi z gorsko motiviko, znani slovenski fotograf Pogačnik. V torek, 20. novembra, ob 19. uri bo otvoritev, na katero ste pri srčno vabljeni.

SREČANJE V TINJAH

Janko Messner je lahko ponosen na svojo mladino

Horst Ogris, kulturni urednik slovenskega oddelka ORF, je v sklopu Literarnih srečanj v Tinjah tokrat izbral Celovec kot mesto slovenske literature. Eden glavnih pobudnikov mlade generacije pisočih koroških Slovencev je brez dvoma prof. Janko Messner, tokratni gost srečanja in avtor. Prebral je svojo literarno verjetno najlepšo črtico, ki razgrinja vso žalost slovenskega človeka, ki se brez uspeha upira ponemčevanju in civilizaciji. V črtici »Job« je opisana usoda slovenskih priseljencev v Šentrupertu, v južnem delu Celovca, ki je še danes pribežališče brezdomcev in zapostavljenih.

Da bi se izognil slabim izkušnjam iz dosedanjih večerov, ko je obisk vedoželjnežev vidno pešal, je Horst Ogris tokrat ubral drugo pot. Že vnaprej je animiral in vključil mladino, da je aktivno spremljala večer slovenske literature. Nova oblika je bila prijetno in vzpodbudno presenečenje. Miha Dolinšek je namreč s filmsko skupino Koroške dijaške zveze pripravil razstavo umetniških fotografij in tehnično izredno pos-

rečen videoklip o kraju, kjer se je dogajala zgodba Messnerjeve črtice »Job«, predmet literarnega večera. Vsa skupina se je ob tem ukvarjala z besedilom, se morala zanimati za usodo Slovencev tega celovškega predmestja in ob tem posredno začela razmišljati o današnjemu Slovincu v koroškem glavnem mestu.

Klub Messnerjevi malodušni sliki o slovenstvu na Koroškem, je na tem srečanju prevladala svetlejša podoba. Zlasti je bilo razveseljivo, da so se ob zaključku večera mladi spontano zbrali okrog avtorja, ta pa je v njih poskušal zbuditi boljši odnos in veselje do materinščine. Upamo, da mu je to vsaj deloma uspelo!

T. A.

Mala in velika luna

Boris A. Novak
režija Marjan Bevč

v soboto, 26. nov.,
ob 19.30, v kulturnem
domu na Radišah
Vabljeni!

Jezik je duša

Janko Messner

Se je mogoče proti fašizaciji upreti ali ne?

V »Fašizaciji koroške družbe« (SV 4. nov. t. l.) dr. M. W. pravi: Kot je bil atentat politično motiviran, so tudi zapleti politični ... Ta veznik »kot«, ki ga koroški Slovenci v ljudskem jeziku sploh nismo poznali, se je zalezal kakor kak virus pod kožo naših »desnih in levih« novinarjev. Zadnji čas je, da si ogledamo, kaj o njem pravi Slovenski pravopis: namesto »bel kot sneg« priporoča čisto jasno: bel k o sneg ali bel k a k o r sneg. Pa tudi v primerjalni funkciji ga naše ljudstvo nikoli ni trpelo. To dokazuje npr. ljudska pesem: Moja je lepša k o tvoja (»guerša ku tvaja«). Tudi v tehle dveh frazah ni uporaben: Ta zdravnik velja »kot« izvedenec – z a izvedenca, preoblekel se je »kot« menih – z a meniha. Poslal ji je nove citre »kot« darilo – v d a r .

Tako ostane temu vezniku edinole takšen posel: K o t pesnik ni pomemben, pač pa k o t mentor (vzgojitelj, svetovalec). Komur je duh našega jezika zadnja briga, nikoli ne bo izboljšal svojega sloga: Dalje piše: Njuno »zadržanje« je bilo politično neodgovorno ... Kaj se gospod doktor res ne spominja več, kakšen izraz je v njegovih spričevalih Gimnazije za Slovence ob nemškem BETRAGEN? V e d e n j e vendar, ne pa zadržanje! Takšen mladenič, pa že Alzheimerjevec!

Politično »vzdušje« – kolikič mu to popravljam? – seveda ni slovensko, nemška politična 'klima' je slovensko politično o z r a č j e ! Pogovarjati se v prijateljskem o z r a č j u je mogoče samo tedaj, kadar se vsak svoje dolžnosti zaveda. Glejmo dalje:

Fašizacija družbe je dosegla raven, »proti« kateri se je treba upreti... Gospod doktor tudi tukaj greši zoper duha slovenskega jezika: fraza se pravilno glasi: upirati se k o m u , ne proti komu, saj je nasprotovanje izraženo že v upiranju! Otrok se upira nasilnemu očetu, ne proti očetu! Drugo pa je tista njegova »raven« ob fašizaciji: kaj ne bi bilo bolj pametno upirati se fašizaciji kakor ravnju? In še bolje bi bilo upreti se Löschnaku in Peterletu, da ne bi več kozlov streljala...

SPZ – GLASBA SKOZI STOLETJA

Koncert odličnih umetnikov in skupin

Obiskovalci koncerta so pozorno prisluhnili kvalitetnemu izvajanju nastopajočih skupin in posameznikov

Letošnji osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze je bil za večino poslušalcev pravi užitek. Pa ne samo za tiste, ki prihajajo na take prireditve predvsem iz solidarnosti do organizatorja ali do nastopajočih, temveč tudi za tiste, ki jih pritegne želja po glasbi, čisti umetnosti.

Nastopala je zelo raznolika družina izvajalcev, izbrana v glavnem z ozirom na tematiko koncerta po načelu, kdo lahko da več. Celovski mešani pevski zbor Jakob P. Gallus je že predstavljen za renesanso, barok in klasiko, tudi Kvartet Rož poje nekaj pesmi iz teh glasbenih obdobij. Z instrumentalisti je lažje. Dobri pianisti, flavtisti in kitaristi igrajo skladbe iz vseh glasbenih obdobij in stilov.

Poslušalci, pa ne samo koroški, smo seveda kar precej nepoučeni o glasbi. Tisti, katere so nas v šoli glasbeni pedagogi »morili« s tem, o tem danes ne vemo več veliko, še posebno ne, če nismo kakih trideset let peli v zborih, kjer nam je dirigent stalno zabijal v glavo, da pojemo renesančno skladbo Palestrine ali sodobnika Jakoba Ježa. Bolj prevladuje prijetno za uho.

V tem je imel organizator (SPZ) zelo prav. Koncert pripraviti na temo, prikazati različna glasbena obdobja, vsaj nekoliko izobraziti nepoučeno ljudstvo, da sedanja glasba ni od danes, ampak je rezultat razvoja skozi stoletja. Lahko bi ga imenovali tudi koncert od Morleya (1557) do Nageleta /pred leti umrli skladatelj iz Šentjakoba). Težje pa temu koncertu rečemo glasba skozi stoletja. To za prve dele (renesansa, barok, klasika in romantika) glede naše vednosti in poznavanja lahko še nekako velja, 20. stoletje pa je bilo predstavljeno pomanjkljivo (kot dognedavna obravnava druge svetovne vojne in sodobne zgodovine v koroških šolah); Pogrešali smo tudi vsaj kratko razlago značilnosti glasbe posameznih obdobij.

Kljub temu pa je treba reči, da je koncert uspel. Aplavzi dokaj polne dvorane poslušalcev so bili krepki in spontani, vendar predvsem zaradi visoke kvalitete izvajalcev. Naj jih kar naštejemo: Mešani pevski zbor Gallus iz Celovca, Kvartet Rož, kitarist Janez Gregorič, flavtist Roman Verdel, pianist Toni Kernjak in na koncu Harmonikarski orkester Synthesis iz Trsta.

Po uvodnih besedah predsednika Slovenske prosvetne zveze dr. Gustava Brumnika in zborovski izvedbi pesmi angleškega renesančnega skladatelja v izvedbi Gallusa Thomasa Morleya Sing we chant it je

Pianist Toni Kernjak

Janez Gregorič na kitari zaigral renesančno skladbo angleškega pevca in lutnarja Dowlanda, z zanimivima in vedrima skladbama na isto temo (kokoši) pa sta mu sledila Gallus Quam gallina (Kako kokoš ...) in Kvartet Rož s Scandellusa Ein Hennlein weiß.

Za obdobje baroka je nastopil najprej »naš prvi mož klavirja« Toni Kernjak. Dovoljeno je (po mojem mnenju) zaigral Bachov Preludij in fuga št. XXII v b-molu, celovski Gallus in Kvartet Rož pa sta to glasbeno obdobje dokumentirala še z vokalnima skladbama Bachofna in Händla.

Klasiko so predstavili Roman Verdel in Janez Gregorič s

flavto in kitaro in Sonato v dduru, I in III. stavek J. G. Scheidlerja in MPZ Gallus z znamenito Mozartovo Ave verum.

Za obdobje romantike je pianist Toni Kernjak zaigral Chopinovo Iz sonate za klavir op. 58, h-mol. To je bil zame višek koncertnega popoldneva. Dvorana je dobesedno onemela, pianist virtuoz pa se je spojil z glasbo, bil je kot ptič v zraku, ki se ne namerava več spustiti na zemljo. Njegov prvi nastop pred slovensko publiko je zablestel. »Naša Zvezda« Antona Neveda, pesem zbora Gallus, je po Kernjakovi virtuoznosti žal kar nekako zbledela.

Zadnje obdobje, 20. stoletje, je bilo žal predstavljeno samo z nekaj iz množice prominentnih skladateljev, vokalni del s pesmima Nebo, oko in jezero Silva Miheliča na besedilo Milke Hartmanove ter Lenčke Kupper in Slavka Miheliča Meglice nad jezerom v izvedbi Gallusa pod vodstvom Jožeta Ropitza, Kvartet Rož pa je dodal še Nageletovo priredbo ljudske To ja nšcir kne vi. V instrumentalnem delu pa sta Gregorič in Verdel odlično zaigrala duo za kitaro in flavto francoskega skladatelja J. Iberta Ent' r acte.

Za zaključek nedeljskega koncerta SPZ v srednji dvorani Doma glasbe v Celovcu je nastopil še gostujoči instrumentalni ansambel Harmonikarski orkester Synthesis iz Trsta pod vodstvom dinamičnega dirigenta Klavdija Furlana. Kaj vse so mladi glasbeniki sposobni izvabiti iz harmonik, so v uradnem sporedu pokazali že z izvedbo skladb R. Bručija Suite in A. Atarova Concerto v E, po burnem aplavzu, ki nikakor ni hotel ponehati, pa so virtuozno zaigrali še Prokofjeva Marš v D in Hačaturjanovo Lesginko. Po njihovem nastopu nam je bilo povsem jasno, zakaj so letos na tekmovanju v Franciji osvojili »Grand prix«. Res kvalitetno koncertno popoldne!

Jože Rovšek

PRIREDITVE

PETEK, 25. 11.

SEMISLAVČE, v galeriji Rožek
19.00 Večer v ciklu »Približevanja« ob razstavi Williija Bähra; skozi večer vodi Janja Zikulnik, muzejska pedagoginja

SOBOTA, 26. 11.

RADIŠE, v kulturnem domu – SPD »Radiše«
19.30 Boris A. Novak: Mala in velika luna (premiera); režija Marjan Bevk, nastopa domača mladinska gledališka skupina

ŠMIHEL, v farnem domu – KPD Šmihel
19.30 Koncert: Janez Gregorič, kitara; otvoritev razstave glinastih umetnin Nežike Novak »Pesem zemlje«

PLIBERK, avla glavne šole – MePZ »Podjuna«
19.00 Komedia »Zadrega za zadrego«; gostuje PD Simon Gregorčič iz Velike Nedelje. Ob 15.00 bodo gostje pri Posojilnici-Bank Pliberk vsadili lipo prijateljstva

TINJE, v domu
15.00 Odgovorni za življenje in razvoj farne skupnosti – dneva refleksije in pogovorov za članice in člane župnijskega sveta (do nedelje ob 13.00); spremljata dr. Jože Marketz in Pavel Zablatnik

NEDELJA, 27. 11.

ŠMIHEL, v farnem domu – KPD Šmihel
11.00 Lutkovna predstava »Dva zmerjavca«; gostuje lutkovno gledališče Kranj

GLOBASNICA, pri Šoštarju – KD Globasnica
14.30 Občni zbor slovenskega kulturnega društva Globasnica

TOREK, 29. 11.

CELOVEC, v pastoralnem centru, Cesta 10. oktobra 25
19.00 Občni zbor Svetovnega slovenskega kongresa – konference za Koroško

PETEK, 2. 12.

ŠENTPETER pri Šentjakobu, v VŠGP
od 8.00 do 12.00 Dan odprtih vrat na Višji šoli za gospodarske poklice

CELOVEC, v Mladinskem domu, Mikschallee 4 – SAK
18.30 Redni občni zbor Slovenskega atletskega kluba; vsi člani vabljeni!

ŽVABEK, v farni cerkvi – KPD »Drava«
po maši Koncert duhovnih in adventnih pesmi

ŽELEZNA KAPLA, v zgornji sobi Zadruga
19.00 Redni občni zbor Zadruga-Market, r. z. z o. j.; vsi člani vabljeni!

CELOVEC, Slovenska gimnazija
19.00 Redni občni zbor združenja staršev zvezne gimnazije in zvezne realne gimnazije za Slovence

SOBOTA, 3. 12.

ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – SPZ, SPD »Danica«
19.30 B. Nušič: »MISTER DOLAR«, komedija, posodobil Milan Jesih, režija Štefan Žvižej; gostovanje KUD »Zarja« iz Trnovlja pri Celju

ŠMIHEL, v farnem domu – KPD Šmihel
13.00 Tečaj za odrsko razsvetlavo, vodi Niko Krištof

ŠENTPETER pri Šentjakobu, v VŠGP
8.30 Dan staršev in občni zbor združenja staršev; od 9.30 do 12.00 se bodo starši lahko pomenili z učitelji o šolskem uspehu svojih otrok

VOGRČE, v farni dvorani
19.30 Premiera igre »Čiren čaj in juha kokos pokos kvak kvak« (Feri Lainšček); nastopa mladinska gledališka skupina iz Vogrč; režija Pepej Polesnik

ŠENTJAKOB, v farnem domu – SPD »Rož«
15.00 J. W. Grimm: Pepelka; gostuje dramska skupina »Julke Dolžan« iz Breznice pri Žirovnici

NEDELJA, 4. 12.

RADIŠE, v kulturnem domu – SPD »Radiše«
20.00 Plesni tečaj za napredujoče, vodi dipl. plesni učitelj Gregej Krištof; prijave do 2. 12. Andreju Lampichlerju, tel. 74 01 56

BISTRICA na Zilji, v kulturnem domu – SPD »Zila«
18.00 Premiera lutkovne igre »Na zeljnem listu« (Philip Tatsh); nastopa lutkovna skupina SPD »Zila«, režija Rihard Grilc

SLOVENJI PLAJSBERK, v gostilni Folta
13.30 Miklavževanje

BOROVLE, pri Cingelcu na Trati – SPD »Borovlje«
16.00 Miklavževanje za otroke

SREDA, 7. 12.

GLOBASNICA, pri Šoštarju – SAK
20.00 Disco-večer; pripravljen je tudi srečolov z dragocenimi dobitki (mdr. razna potovanja)

ČETRTEK, 8. 12.

CELOVEC, v Mestnem gledališču – KKZ
14.30 Arthur Miller: Smrt trgovskega potnika -gostuje Mestno gledališče ljubljansko, režija Žarko Petan

Sele – okrepljena uprava

O nabavi računalnikov za občinsko upravo in nastavitvi tretjega sodelavca oz. sodelavke na občinskem uradu je minuli teden razpravljali in odločali selski občinski svet. Obe zadevi sta bili že dalj časa odprti in zato terminsko zelo nujni.

Proti splošnim pravilom so se selski občinski odborniki v zadevi računalniške opreme odločili za dražjo in strokovno ter po zmogljivosti manj ugodno ponudbo. Občinski odbornik dipl. inž. Hanzl Čertov (EL) je namreč dneve pred sejo preveril zgoraj omenjene kriterije številnih računalnikov in nato občinskemu svetu dal poročilo z ustreznim predlogom za do-

ločeno znamko. Ta znamka ni bila samo finančno najugodnejša, ampak je imela vgrajene v abecedi že slovenske znake, poleg tega pa je bila tudi po zmožnostih in funkcionalnosti ostalim vsaj enakovredna. Večina odbornikov je kljub temu podprla slabšo varianto, zato je EL predlagala (predlog je bil soglasno sprejet), da mora nabavljeni aparat imeti vgrajene tudi slovenske znake.

Pet kandidatov in kandidatke se je potegovalo za tretje uradniško mesto na občini. V tajnem glasovanju je bila sprejeta Mici Mak, po domače Kuhlejeva.

F. W.

PISMO BRALCA

Tretji nameščenelec na selskem občinskem uradu

Odločno zavračam vsebino informacijskega lista EL Sele št. 3 v gornji zadevi. Eno je komentar »Enotnega lista« Sele, ki kot tak zastopa »neko« politično usmeritev, drugo pa je resnica.

In resnica je, da so si mandatarji EL Sele, kar se tiče moje osebe, posluževali v času od 23. 9. 1994 (sejo so zapustili iz protesta – zahtevali so objektivacijo) do 4. 11. 1994 (na sejo so prišli po dogovoru v ÖVP in FPÖ z namenom spodbiti vsakršen rezultat morebitne objektivacije), lažnih in žaljivih izjav; in vse to samo zato, da so prišli pri glasovanju do podpo-

re ÖVP in FPÖ in tako dosegli pravzaprav nepomemben političen cilj, ki se je od vsega začetka glasil: tretji nameščenelec na selskem občinskem uradu mora biti mandatar EL in ne nekdo, ki ni pripadnik nobene politične stranke.

Kako se že reče: laž ima kratke noge; in v tem primeru ima samo še eno – in ta je močno ranjena. Kajti rezultat objektivacije je bil podan in čudežne izjave »slabovestnih« mandatarjev gornjih frakcij so me spremljale zadnje dni.

Nanti Travnik,
eden izmed objektiviranih
kandidatov

Intenzivni tečaj za dvojezične učiteljice in učitelje
Inštitut za šolsko in socialno pedagogiko celovške univerze prireja seminar na temo

DVOJEZIČNA VZGOJA IN DVOJEZIČNO ALFABETIZIRANJE

Referentka: dr. Monika Nehr, univerza Berlin
od 9. 1. do 15. 1. 1995

Kraj: Fernstudieninstitut (IFF), Sterneckerstr. 15, Celovec, v avli

Svoje udeležbo javite do 5. 1. 1995 na naslov:
dr. Vladimir Wakounig, Institut für Schulpädagogik und Sozialpädagogik,
Universität Klagenfurt/Celovec, A-9022,
tel. 0463/27 00-588 ali faks 0463/27 00-562

Založba Wieser • SPZ
kult. deželni referat
vabijo na predstavitev
knjige:

Michael Guttenbrunner

Pesmi

(prevod Andrej Kokot)

v Celovcu, Pri
Joklnu, Badgasse 7
v petek, 25. 11. 1994,
ob 15. uri

Govorili bodo nam. dež.
glavarja dr. Michael Ausserwinkler, dr. Feliks J. Bister, dr. Janko Malle; brali bodo avtor, prevajalec in Tonči Schlapper

SPD »Danica«, KKZ
in farna skupnost
vabijo na izvedbo
kantate za
soliste, zbor in orkester

OLJKA

ob 150-letnici rojstva
Simona Gregorčiča
v nedeljo, 11. 12. 1994
ob 14.30 v farni cerkvi
v Šentprimozu.

Sodelujejo: MePZ F.B. Sedej iz Števerjana • MePZ Hrast iz Doberdoba • MePZ Podgora in pevci iz Štandreža • Rupa Peč • Mirko Filej • Alenka in Lojze Bratuš • Mladinski simfonični orkester;
dirigent: Hilarij Lavrenčič.

Dober dan, Koroška

NEDELJA, 27. 11.,

13.00 ORF 2

PONEDELJEK, 28. 11.

16.20 TV SLO 1

PREDVIDENA VSEBINA

– Višja šola za gospodarske poklice zavoda šolskih sester v Šentpetru uspešno nadaljuje pot
– Občni zbor delovne skupnosti »Avstrijske narodnosti v SPÖ« – Avstrijski izvozni strokovni sejem v Ljubljani
– Glasba skozi stoletje: Koroški glasbeniki so se resno spoprijeli s klasično glasbeno literaturo
– Stanovanjski okras ali posoda za prenašanje: pleteni koši
– Zimsko športna sezona: start

Radio Koroška

SLOVENSKE ODDAJE

Četrtek, 24. 11.

18.10 Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 25. 11.

18.10 Kulturna obzorja

Sobota, 26. 11.

18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 27. 11.

6.30 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (žpk. Florian Zergoi)

18.10 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 28. 11.

18.10 »Slovenščina, moj jezik«, potisnjen med zasebne stene?

Torek, 29. 11.

18.10 Partnerski magacin

Sreda, 30. 11.

18.10 Društva se predstavljajo
21.05 Kako poslušati glasbo? Narečne pesmi.

SPD »Borovlje«
in »ansambel DRAVA«
vabita ob 20. obletnici ansambla na predstavitev CD plošče in kasete

»Vse je pesem ...«

v soboto, 10. 12. 1994,
ob 20.30 pri Cingelcu
na Trati pri Borovljah.

SLOVENSKI VESTNIK

Uredništvo

Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40
faks 0 46 3/51 43 00 71.

Usmerjenost lista

seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki

Jože Rovšek, Sonja Wakounig,
Franc Wakounig

Izdajatelj in založnik:

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Str. 16
9020 Celovec/Klagenfurt
tel. 0 46 3/51 43 00, faks 0 46 3/51 43 00 71

Tisk

Založniška in tiskarska družba z o. j.
Drava, Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/50 5 66, faks 0 46 3/51 43 00 71

Kritično o dvojezičnem šolstvu

Razmišljanja o Oddelku za manjšinsko šolstvo pri Deželnem šolskem svetu za Koroško, vodja Franc Wiegele

Leta 1995 bo mesto vodje manjšinskega šolskega oddelka pri deželnem šolskem svetu za Koroško na novo zasledeno. Na novo imenovan pa bo tudi šolski inšpektor za manjšinsko obvezno šolstvo. Obe funkciji je doslej opravljal gospod Franc Wiegele. Ob tej situaciji je Franc Kukovica napisal nekaj razmišljanja o pomembnosti teh funkcij.

Naziv »Oddelk za manjšinsko šolstvo na Koroškem« zbuja posebno pri gostih – ljudeh, ki jih zanima ureditev manjšinskega šolstva na avstrijskem Koroškem – občutek, da gre za nek pomemben urad, celo za neko posebno državno ustanovo, ki daje koroškim Slovincem možnost, da sami urejajo, upravljajo, odločajo v vseh pedagoških in personalnih zadevah na šolskem področju. Da gre za neko ustanovo, katera upravlja, razvija in ščiti manjšinsko šolstvo in predšolske ustanove na Koroškem. Torej, da je podobno kot pri južnih Tirolcih v Italiji. Ti imajo za svoje šole na deželni ravni take pomembne urade.

Deželni šolski svet za Koroško

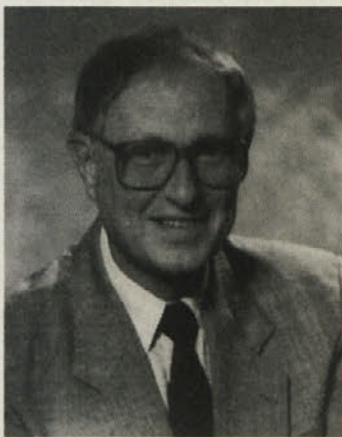
Oddelk za manjšinsko šolstvo na Koroškem je priključen Deželnemu šolskemu svetu za Koroško. Šef oddelka ni imenovan vodja oddelka, pač pa je njegov pravi šef politični uradnik – poslevodeči predsednik Deželnega šolskega sveta za Koroško, za katerim stoji kot odgovorni politik še deželni glavar.

To pomeni, da mora vodja Oddelka za manjšinsko šolstvo za vsako stvar poiskati soglasje. V nobeni pomembnejši zadevi ne sme odločati sam.

Deželni šolski svet in okrajni šolski sveti so pristojni za vse zadeve, ki so povezane s poukom. Šolski inšpektorji so izvajalci nalog šolskih svetov. Nadzirajo dela kot so: izbira učbenikov po šolah, delo učiteljev/ljic v šoli, povezava in odnosi šola-starši, vzgojno in izobraževalno delo v šoli, reševanje konfliktov. V to delo je vključen tudi inšpektor za dvojezični pouk Franc Wiegele.

Šolski oddelek pri koroški deželni vladi

Pri koroški deželni vladi obstaja šolski oddelek. Ta je pristojen za vse, kar je povezano s personalnimi odločitvami od nastavitve do upokojitve učitelja/jice, ter za vse organizacij-

Ravnatelj Franc Kukovica

ske zadeve šole in pouka. Šolski oddelek je delodajalec. Pri šolskem oddelku ima vodja manjšinskega šolskega oddelka pri Deželnem šolskem svetu za Koroško kvečjemu svetovalno funkcijo, pravic do soodločanja pa nobenih. Tudi takrat ne uspe, ko gre za s šolsko zakonodajo neskladna imenovanja ravnateljev ali za ukaze šolskega oddelka koroške deželne vlade. Taki ukrepi in ukazi imajo navadno zaslombo pri politikih ali so izdani po njihovem naročilu. Sem spadajo razpisi ravnateljskih mest in z zakonodajo nekritični ukaz, ki je vseboval napačna navodila za uvedbo dodatnih učiteljev v dvojezičnih šolah.

Delovno področje manjšinskega šolskega oddelka

Torej je delovno področje vodje manjšinskega šolskega oddelka in inšpektorja za dvojezični pouk zaradi pomanjkanja pristojnosti osredotočeno na večinoma manj pomembne dejavnosti kot so npr. reprezentanca, navzočnost ob mednarodnih obiskih, zastopanje interesov (ki so vedno močno politično obarvani) šolske oblasti, prisotnost pri različnih učiteljskih srečanjih, obisk dvojezičnih šol, svetovalna dejavnost v dvojezičnih razredih in podobno.

Vse te naštetje dolžnosti predstavljajo za vsakega vodjo oddelka izziv za njegovo delo. Kakšno potem delovanje zares je, je odvisno od osebnosti, od znanja in angažiranosti za pedagoško delo. Lahko se torej obseg dela malo razširi in poglobi, kakšna stvar pridobi ali pa še to, kar je mogoče, zanamarja.

Vodja oddelka, kritične pripombe

Zdi se mi, da je gospod Wiegele v prvi vrsti zbiralec najraz-

ličnejših statističnih podatkov in nekritičen zagovornik ukrepov ali neukrepanja avstrijskih šolskih oblasti v zadevah dvojezičnega šolstva. Zagovornik tudi takrat, kadar so ukrepi politične narave in morda celo v

Vse te naštetje dolžnosti predstavljajo za vsakega vodjo oddelka izziv za njegovo delo. Kakšno potem delovanje zares je, je odvisno od osebnosti, od znanja in angažiranosti za pedagoško delo. Lahko se torej obseg dela malo razširi in poglobi, kakšna stvar pridobi ali pa še to, kar je mogoče, zanamarja.

nasprotju s potrebami slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Tako se gospod Wiegele ne loti ponekod že več let trajajoče napačne uvedbe dodatnih učiteljev pri pouku v dvojezičnih razredih in nasprotuje preučevanju možnosti pospeševanja skupnosti in dvojezičnosti v dvojezični ljudski šoli in njenem okolju v seminarjih pedagoškega inštituta v Celovcu.

Vedno spet se vmešava v stvari, na katere se ne razume. Tako je učbenik za začetnike Sonja in Peter se učita slovensko pred leti označeval za neustrezen za uporabo pri pouku v dvojezični ljudski šoli.

Čeprav je jezikovno vsekar premalo pristojen, je član komisije za aprobacije (obvezno šolstvo) učbenikov v slovenskem jeziku.

Strinja se z izjavami kot npr., da jezikovna kompetenca (znanje slovenskega jezika) na dvojezičnih šolah raste (okrajni šolski inšpektor Raup v parlamentarnem pododboru za šolstvo, 1994). Vsak od nas pa ve, da politika pogosto želi take izjave, resnične pa niso.

Kot »varuh« dvojezične ljudske šole bi moral znati tako

parlamentarna vprašanja. Ti so bili namreč včasih tudi neresnični.

Ne ukrepa, kadar koroški Heimatdienst napada dvojezične učitelje/jice in dvojezično šolo na Koroškem. (Glej v okviru pismo zveznemu predsedniku – op. ured.)

V dolgih letih uradovanja gospodu Wiegeleju ni uspelo nagovoriti nobene avstrijske založbe, da bi bila pripravljena prevzeti in nadaljevati skrb za tiskanje in razpečevanje učil v slovenskem jeziku.

Kot obliko samopomoči že več let Strokovno pedagoško združenje opravlja nalogo izdajanja učil v slovenskem jeziku. V različnih komisijah in pri različnih pogovorih na avstrijskih tleh pa je gospod Wiegele vedno poskušal osmešiti delo in pomen Strokovnega pedagoškega združenja. Morda zaradi tega, ker je njegov predsednik Franc Kukovica?

Medtem vsi vemo, da si je ravno to združenje z načrtnim delom priborilo svoje mesto med aktivnimi društvi na Koroškem, saj založniška dejavnost Strokovnega pedagoškega združenja obsega pripravo učnih pripomočkov in učbenikov v slovenskem jeziku za obvezno šolstvo. Z do sedaj 16 publikacijami ima združenje poleg društva Mladi rod, ki skrbi za redno izhajanje šolskega lista, na Koroškem na skrbi sodobne učne pripomočke, kateri se uporabljajo v vseh dvojezičnih ljudskih šolah.

Zanimivo je tudi ravnanje gospoda Wiegeleja ob imenovanju zaslužnih ravnateljev iz okraja Velikovec za »višje šolske svetnike«.

Konkreten primer: 25. 6. 1992 je okrajni šolski svet Velikovec sklenil predlagati sledeče ravnatelje za imenovanje poklicnega naziva višji šolski svetnik: J. Jesernig, F. Kukovica, L. Kuschej, A. Lausegger, J. Tschmelitsch.

Deželni šolski inšpektor in pristojni inšpektor za dvojezično šolstvo gospod Wiegele sta morala napisati oceno oziroma se strinjati z oceno okrajnega šolskega inšpektorja Miklaura. Gospod Wiegele se z imenovanjem ravnatelja F. Kukovice za višjega šolskega svetnika zagotovo ni strinjal. Akt je obležal v predalu. Vsi ostali, prej navedeni ravnatelji, so bili že zdavnaj imenovani.

Tako gospod Wiegele podpira »kaznovanje« človeka, ki se je dolga leta izpostavljalo v narodnostnih zadevah na političnem in šolskem področju. Posebno v tem njegovem ravnanju se izraža vsa njegova majhnost, nezmožnost nevtralnega ocenjevanja dejstev, nepripravljenost do primerjav z delom drugih in podobno. Poleg tega tako ravnanje dopušča vpogled v njegov karakter.

Franc Kukovica

VOLKSSCHULE SITTERSDORF
LJUDSKA ŠOLA – ŽITARA VAS
A-9133 MIKLAUZHOF - MIKLAUZEVO
Zahl: 805/94

15. 11. 1994

Herrn
Bundespräsidenten
Dr. Thomas Klestil
Bellausplatz, Hofburg

1010 Wien

Im Oktober 1993 habe ich den Leserbrief von Frau Sophie Piser aus Sittersdorf "In der Volksschule Sittersdorf gibt es keinen rein deutschen Unterricht", erschienen in der periodischen Zeitschrift des Kärntner Heimatdienstes "Der Kärntner" (Beilage 1), an den Herrn BSI Scheibl, Bezirk Völkermarkt, Kärnten mit der Bitte übersendet, vom Kärntner Heimatdienst eine Richtigstellung zu verlangen oder andere Schritte zu unternehmen. Ich habe seine mündliche Zusage erhalten.

Die Hilfe der Schulbehörde erschien mir besonders deshalb notwendig, weil in einem anderen Artikel in der gleichen Ausgabe des Kärntner (Beilage 2) diese Unwahrheit sogar sofort Weiterverwendung fand und eine möglicherweise sogar als Verhetzung der Bevölkerung zu bezeichnende Falschinformation begonnen wurde. Solche Schreibweise des Blattes des KHD ist sehr häufig und dient nicht den Bestrebungen der Österreichischen Öffentlichkeit, die Vorurteile zwischen den slowenisch- und deutschsprachigen Kärntnern abzubauen und auf ein besseres Verständnis zwischen den Volksgruppen hinzuwirken. Die, im KHD-Blatt übliche Schreibweise, bewirkt genau das Gegenteil.

Weil die Schulbehörden in dieser Angelegenheit nichts unternommen haben, mußte ich als Schulleiter der zweisprachigen VS Sittersdorf / Ludska šola Žitara vas gegen die Verbreitung von Unwahrheiten selbst etwas unternehmen. Ich scheute weder Zeit noch das Kostenrisiko. Rechtsanwalt Dr. Ludvik Druml fixierte für mich letztlich einen außergerichtlichen Vergleich. Der KHD brachte im Oktober 1994 die verlangte Entgegnung (Beilage 3).

Das Verhalten der kärntner Schulbehörde in diesem und in ähnlich gelagerten Fällen ist nicht korrekt.

Herr Bundespräsident Dr. Thomas Klestil, ich bitte Sie, das BMUK zu ersuchen, die Kärntner Schulbehörden anzuweisen, bei ähnlichen Fällen gegen die Verbreitung von Unwahrheiten zum Schaden der slowenischen Minderheit in Kärnten die notwendigen Schritte zu unternehmen.

Ich ersuche um Rückantwort und verbleibe mit vorzüglicher Hochachtung!

SCHULLEITER / RAVNATELJ
Kukovica

KOŠARKA

Piše Eda Velik

Košarkarji zmagujejo

BBC Wolfsberg – SAK (mladinci)
64:104 (32:33)

Medtem ko je bila tekma v prvem polčasu še precej izenačena, so domačini v drugem polčasu dosegli še enkrat 32 točk, mladi košarkarji SAK pa so svoje število iz prve polovice še več kot podvojili – nabrali so jih še 71.

Najuspešnejši igralec je bil Nejc Jager, ki je dosegel 33 točk. Preostale točke pa so do-

segli: Martin Majhen 21, Stojan Vavti 15, Rok Mišvelj 12, Tomaž Jager 8, Luka Korošec 6, Filip Ereiz 4, Tomi Hribernik in Daniel Ramalan po 2.

SAK (mladinci) – UNION Celovec
67:64 (38:27)

Ta tekma je bila vsekakor zelo napeta, kajti dve minuti pred koncem so Sakovci vodili še z desetimi točkami prednosti, ob koncu pa so jim ostale le še tri. N. Jager 21, S. Vavti 13, M.

Majhen 12, F. Ereiz 12, R. Mišvelj 6, T. Jager 3.

BBC Wolfsberg – SAK (juniorji)
39:85 (19:53)

Tudi juniorji so se iz Wolšperka vrnili z zmago. Izvrtstno so se odrezali vsi, Klemen Kranjc pa se je še posebej izkazal kar s petimi trojkami.

Klemen Kranjc 23, Janez Tomc 19, Simon Wein 15, Miha Kranjc 13, Davorin Lempl 6, Martin Majhen 6, Nejc Jager 2.

NOGOMET / REGIONALNA LIGA SREDINA

Ramšak: »Smo zasluženo prvi!«

Uspeha SAK se veselijo trenerja dr. Ivan Ramšak in Jože Fera ter sekcijski vodja Lojze Lach

Jesensko prvenstvo se je za igralce SAK izteklo v zadovoljstvo vseh. Prezimali bodo na 1. mestu, katerega so si tudi zaslužili.

Slovenski nogometaši so se morali z gostovanj trikrat vrniti brez točk (Voitsberg, LUV Graz, VSV), dvakrat so igrali neodločno (WAC, Marchtrenk), devetkrat pa so zmagali in tako osvojili obe točki. Doma pa so ostali neporaženi.

Igralci SAK so 27-krat zatreli nasprotnikovo mrežo, njihov vratar pa je 14-krat pobral žogo iz svojega gola.

LISTA STRELCEV:

Wolfgang Eberhard	8
Mario Pihorner	5
Hermann Lippusch	4
Christian Wölbl	4
Marjan Sadjak	3
Christian Petschenig	1
Robert Skof	1
Valdi Sumberac	1

Vsem igralcem je treba za ta uspeh čestitati, vsak od njih ima pri tem svoje zasluge. Kljub temu pa bi rada izpostavila nekatere: **Christian Wölbl** se je v vlogi kapetana razvil v najboljšega igralca minule sezone. **Wolfgang Eberhard** je svoja in pričakovanja drugih povsem izpolnil, saj je postal najuspešnejši strelca pri SAK. Tudi oba ostala nova igralca sta se izkazala za pravo okrepitev, tako novi legionar **Valdi Sumberac** kot tudi **Christian Petschenig**, ki je navijače navduševal s svojimi hitrimi prodori ob liniji. Zaustavila ga je le težka poškodba.

Svojo drugo pomlad – sicer jeseni – pa je doživel **Franc Sadjak**, ki se je v začudenje vseh letos zopet pokazal s svoje najboljše strani. Seveda pa ne smemo izpustiti trenerja **Ivana**

Ramšaka in njegovega pomočnika **Jožeta Fero**, ki sta imela dosti dela in sta ob marsikateri, za nas nerazumljivi potezi vendar našla pravo »mešanico« in pravilno odločila.

Dr. Ramšak: »Dejstvo je, da smo bili jeseni najboljši moštvo, čeprav so nas proti koncu z vsilo skušali spraviti s prvega mesta. Sedaj smo prvi, gledati moramo, da dobro prestanemo zimo, nato pa se bomo spet s polno paro pripravljali na vigradni del prvenstva.

Ne zdi se mi potrebno, da bi spreminjali ekipo – kolikor bo Christian Petschenig ozdravel. V nasprotnem primeru pa bi morali poiskati ustrezno nadomestilo.

Za zimski čas si želim, da izboljšamo pogoje za trening. Na lastno pobudo smo začeli popravljati igrišče ter slačilnico v Grabštanju in upamo, da nam bodo priskočili na pomoč še drugi, kajti, kar se tiče pogojev za trening, smo na nivoju drugega razreda in ne regionalne lige!«

SAK VABI NA
redni občni zbor

v petek,
2. 12. 1994 ob 18.30
v Mladinskem domu.
Vsi člani prisrčno vabljeni!

SMUČANJE

Visoko odličje Danijelu

Mladi šentjanški smučar in član avstrijske mladinske smučarske reprezentance je letošnji dobitnik zveznega pokala ASKÖ. Visoko odličje je Užnik prejel 11. novembra za izredne uspehe na smučarskem področju. V pretekli tekmovalni sezoni je bil namreč avstrijski mladinski prvak, v veleslalomu je zavzel 1. in v superveleslalomu 2. mesto na svetovni mladinski lestvici FIS, v skupnem seštevku vseh tekmovalnih disciplin pa je ne-

kronani kralj pri mladincih. Trenutno se Danijel Užnik na ledeniku Hintertux na tirolsko-salzburški meji pripravlja na prihodnja tekmovanja. Prvo bo v začetku decembra na Mokrinah (Naßfeld).

Sedemnajstletni Šentjanščan je letos član avstrijskega smučarskega naraščajnega kadra, naslednja stopnja je B-kader avstrijske smučarske zveze (ÖSV), vrhunec pa je seveda prvi, A-kader.

ODBOJKA/1. ZVEZNA LIGA

Spet zmaga Dobljanov

SK-Puntigamer Aich/Dob : Donaukraft II
3:0

Čeprav je moštvo Donaukraft II zadnje na lestvici – ima le dve točki – Dobljani proti njemu niso blesteli. Prvi niz so domačini dobili s 15:4. S tem moštvom so imeli še odprt račun iz prve tekme, ko so jim v gosteh podlegli. Kazalo je, da bo maščevanje Dobljanov hudo. Vendar ni bilo tako.

Nasprotnik si je v drugem nizu nabral kar 11 točk. Tudi v zadnjem in odločilnem je uspel zbrati 10 točk. Tekma brez viškov. Vseeno moramo pohvaliti požrtvovalno igro kapetana Gerharda Matscheka in mladega upa moštva Wernerja Olipitza. Domačin Olipitz je za Dobljane zelo perspektiven igralec. Škoda le, da premalo igra v prvenstvu. Obstajala je možnost, da bi igral v koroški ligi, vendar ni bil pripravljen.

Prihodnja tekma je na tujem proti Transver II, predzadnjemu na lestvici. Spet se obeta gladka zmaga.

Vprašali smo trenerja Dobljanov Branka Goloba:

Je bil Donaukraft II izziv za vaše moštvo?

Računali smo z zmago. To smo jim bili dolžni za poraz v predtekmovanju. Donaukraft ima edinstveno priložnost, da igralci iz super lige lahko igrajo v drugem moštvu. Taka so pravila, proti temu ne moremo kaj.

Ta čas zasedate 3. mesto na lestvici, bo ostalo pri tej uvrstitvi?

Naš neposredni nasprotnik je Kagran/ATV. Proti njemu smo na tujem zgubili. Igra pa še proti Ennsu in drugim močnim nasprotnikom. Računam s tem, da bomo s točko pred njim na drugem mestu.

Kako so se vključili novi igralci?

Detlef Egger, Oliver Kupfner in Wolfgang Schmerlaib so se v moštvo kar dobro uigrali. Predvsem Schmerlaib lahko odloči tekmo. Naš podajalec ima zdaj več dela s podajanjem žog Schmerlaibu in Mlakarju. Do začetka play-offa bomo te malenkosti še popravili.

Marko Trampusch

ŠAH/KOROŠKO PRVENSTVO

Šahisti SŠZ / Carimpex I so premagali tudi WAC

Tekma proti Velikovcu bo odločala o nastopu v play-off-tekmovanju za vstop v spodnjo ligo – Zmagal tudi SŠK »Obir«

Tretja zaporedna zmaga šahistov Slovenske športne zveze/Carimpex I v koroškem šahovskem prvenstvu v 1. razredu vzhod. Tokrat so bili slovenski šahisti boljši od ekipe WAC in zmagali s 4,5:3,5. Kdo bo lahko nastopil v play-off-tekmovanju za vstop v spodnjo ligo, bo odločeno šele v zadnjem kolu v dvoboju SŠZ/Carimpex I – Velikovec I. Najboljše možnosti imata sicer celovski ASK/KSV in Velikovec, toda zmaga s 5,5:2,5 bi v slovenskim šahistom zadostovala za osvojitve drugega mesta in s tem za play-off. Za SŠZ/Carimpex I so tokrat zmagali Silvo Kovač, Arnold Hattenberger in Dunja Lukan, remizirali so Vinko Cuderman, Jozi Amrusch in Ivan

Lukan, izgubila pa sta Aleksander Lukan in Ivko Ferm. Pred zadnjim kolom še naprej vodi ASK/ KSV Celovec z 21,5 točke, drugi je Velikovec z 21, tretja pa SŠZ z 19 točkami.

Uspešen je bil tudi nastop šahistov SŠK »Obir« I v 2. razredu: Kapelčani so premagali drugo moštvo Velikovca kar s 7,5:0,5 in tako utrdili svojo dobro uvrstitev v prvi tretjini lestvice. Zmagali so Hans-Christian, Harald in Johann Wolte, Topar, Soukup, Ojster in Kornberger, na prvi deski pa je remiziral Dušan Jokovič.

V 4. razredu pa je ekipa SŠZ/Posojilnica Celovec II premagala Škofiče s 3:2 in ima še naprej dobre možnosti za osvojitve naslova prvaka. Isto velja tudi za drugo moštvo Obirčanov, ki so tokrat igrali neodločeno 2,5:2,5 proti celovski magistratu.

I. L.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

objavlja natečaj za planinsko fotografijo na temo

»Planine v sliki«

Kot vsako leto, tudi letos vabimo vse planince-fotografe k sodelovanju. Slike s planinskimi motivi naj bi imele velikost 30 x 21 cm.

- Vsak udeleženec lahko pošlje 3 slike. Vsaki sliki je treba dati geslo, pošljite jih do 31. 12. 1994 na: Slovensko planinsko društvo, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec
  - Razstava slik bo sredi januarja »Pri Joklnu«.
- Čakajo vas lepe nagrade.